

Årsrapport: Fondsparandet 2023

Premiepensionsavsättningarna i december bidrog till en stark avslutning på fondåret 2023

I december placerades omkring 50 miljarder kronor i fonder genom den årliga avsättningen till premiepensionssystemet. Exklusive premiepensionsavsättningen noterades dock ett nettouttag från fonder på 4,8 miljarder under månaden. Sammantaget innebär detta att fonder uppvisade ett totalt nysparande på 42,6 miljarder kronor under december månad.

Aktiefonder hade nettoinsättningar på 25,1 miljarder och i långa räntefonder nettosparades 24,8 miljarder. Även blandfonder hade ett nettoinflöde på 3,9 miljarder kronor. Däremot gjordes det under december månad nettouttag från korta räntefonder och hedgefonder på 10,7 respektive 0,4 miljarder kronor.

Exkluderas premiepensionsavsättningen hade aktiefonder ett nettoinflöde på 4 miljarder kronor i december och långa räntefonder uppvisade ett nysparande på 4,8 miljarder. För blandfonder var nettosparandet negativt, -2,7 miljarder, exklusive premiepensionen.

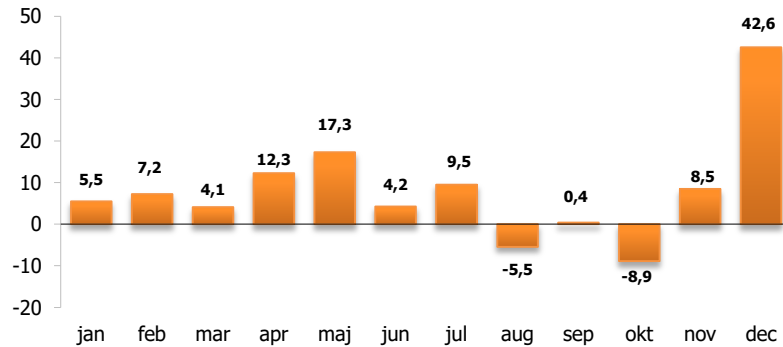
Nettosparandet i fonder 2023, mdkr

	Dec 2023	Dec 2023 exkl. PPM	Totalt 2023
Aktiefonder	25,1	4,0	100,5
Blandfonder	3,9	-2,7	-15,1
Långa räntefonder	24,8	4,8	49,2
Korta räntefonder	-10,7	-10,5	-28,3
Hedgefonder	-0,4	-0,4	-11,7
Övriga fonder	-0,1	-0,1	2,6
Summa	42,6	-4,8	97,2

Helåret 2023

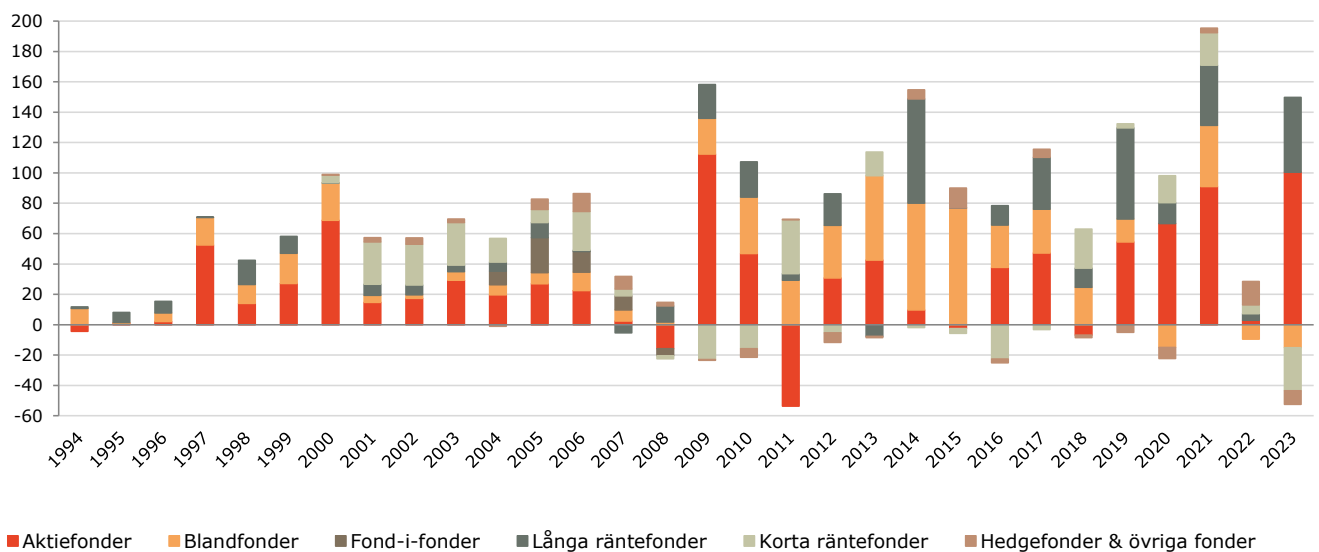
Insättningarna i december bidrog till att nysparandet i fonder under 2023 totalt uppgick till 97,2 miljarder kronor. Den största delen av sparandet tillföll aktiefonder som hade nettoinsättningar på drygt 100 miljarder. Även långa räntefonder uppvisade nettoinflöden på 49,2 miljarder för helåret. Däremot gjordes det under 2023 nettouttag från korta räntefonder på 28,3 miljarder. Även blandfonder och hedgefonder hade nettoutflöden på 15,1 respektive 11,7 miljarder kronor.

Nettosparandet i fonder per månad under 2023, mdkr

Det sammanlagda nysparandet i fonder under 2023 på närmare 100 miljarder kronor är väsentligt högre än det genomsnittliga nettosparandet under 2000-talet som uppgår till knappt 80 miljarder kronor årligen.

Nettosparandet i fonder per år under perioden 1994–2023, mdkr

Stort intresse för aktiefonder under det senaste året

Trots att såväl ekonomisk som politisk oro präglade marknaderna under 2023 var utvecklingen positiv på många av världens börser. Värdet på Stockholmsbörsen, inklusive utdelningar, steg under 2023 med drygt 19 procent efter en mycket stark aktiemarknadsutveckling under årets sista två månader.

Aktiefonder noterade under 2023 ett sammanlagt nettoinflöde på hela 100,5 miljarder kronor. Störst insättningar gjordes i globalfonder som hade ett nettoinflöde på 77,6 miljarder. Även Sverigefonder uppvisade stora insättningar med ett nysparande på 28 miljarder kronor och i USA-fonder gjordes nettoinsättningar på 10,7 miljarder under 2023.

Nettosparande och förmögenhet i aktiefonder 2023, mkr				
	Nettosparande		Fondförmögenhet 2023-12-31	Avkastning 2023 (SEK), %
	December	Jan - Dec		
Sverige	3 804	28 032	1 070 270	14
Norden	-1 495	-9 342	116 245	9
Ryssland*	0	-17	897	
Östeuropa	-44	-1 275	2 717	29
Europa	784	5 513	130 607	14
Global	16 623	77 572	2 165 141	15
Sverige & Global	554	-4 947	369 431	17
Nordamerika	2 180	10 682	242 862	19
Indien	132	44	9 183	18
Kina	-1	-1 349	5 202	-20
Japan	178	2 353	17 375	13
Asien	-682	-6 986	40 779	-4
Andra marknader	645	6 526	110 479	0
Branscher	2 376	-6 266	321 539	11
Summa aktiefonder	25 054	100 540	4 602 727	11
varav indexfonder	7 097	109 349	998 356	

Källa: Fondbolagens förening samt Morningstar fondindex

*Rysslandsfonderna är sedan februari 2022 stängda för handel, vilket medför en svårighet att säkerställa en korrekt värdering av dessa. Värdet som redovisas avseende Rysslandsfonder kan därför vara missvisande.

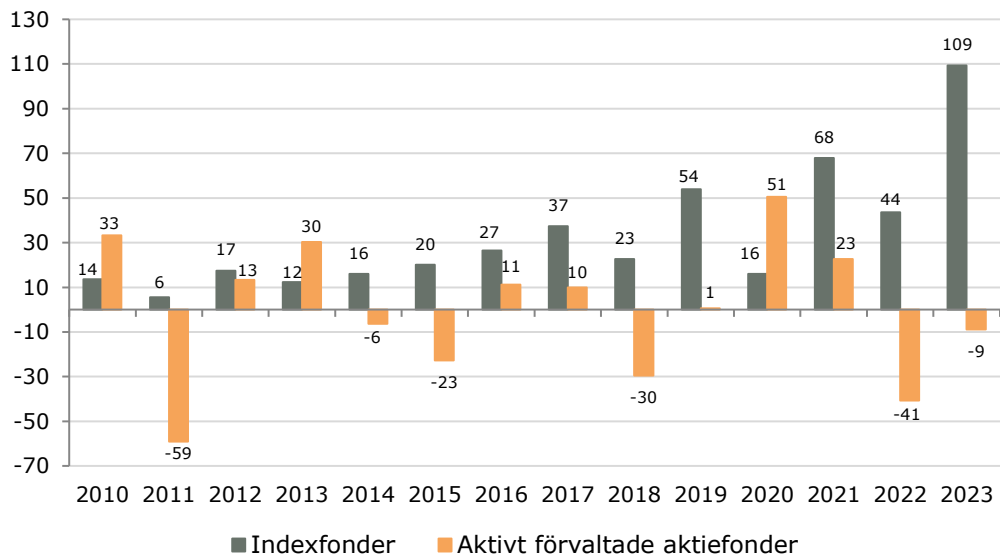
Fortsatt stora inflöden till indexfonder under 2023

Sedan 2010 har den absoluta merparten av nysparandet i aktiefonder gått till indexfonder. Under denna period uppvisar indexfonder ett totalt nettoinflöde på hela 462 miljarder kronor, medan aktivt förvaltade fonder noterat nettoinsättningar på relativt blygsamma 5 miljarder.

Under 2023 hade indexfonder ett nettoinflöde på 109 miljarder kronor, medan aktivt förvaltade fonder samtidigt uppvisade nettouttag på 9 miljarder.

Indexfondernas andel av den samlade aktiefondförmögenheten har ökat från 6 procent 2010 till närmare 22 procent vid utgången av 2023.

Nettosparande i aktivt förvaltade aktiefonder och indexfonder 2010–2023, mdkr

Nettoinsättningar i långa räntefonder och företagsobligationsfonder

Långa räntefonder uppvisade under 2023 ett nysparande på totalt 49,2 miljarder kronor, varav 16,6 miljarder utgjorde nettoinsättningar i företagsobligationsfonder.

Av den samlade förmögenheten i långa räntefonder på drygt 577 miljarder kronor utgjorde rena företagsobligationsfonder närmare 192 miljarder, motsvarande 33 procent, vid utgången av 2023.

Nettosparande och förmögenhet i långa räntefonder 2023, mkr			
	Nettosparande		Fondförmögenhet 2023-12-31
	December	Jan - Dec	
Företagsobligationsfonder	4 022	16 630	191 592
Övriga långa räntefonder	20 779	32 572	385 870
Summa långa räntefonder	24 801	49 202	577 462

Avkastning för olika fondtyper 2023

Under 2023 var utvecklingen positiv på många av världens aktiemarknader. Värdet på aktiefonder, beräknat i SEK, ökade i genomsnitt med drygt 11 procent under året. För blandfonder var värdeökningen i genomsnitt 10 procent. Långa räntefonder och korta räntefonder uppvisade värdeökningar på genomsnittliga 6 respektive 4 procent under 2023.

Genomsnittlig avkastning för olika fondtyper (beräknat i SEK), %				
	Aktiefonder	Blandfonder	Ränta (SEK) obligationer, långa	Ränta (SEK) penningmarknad
2010	8	1	2,9	0,6
2011	-13	-5	7,5	2,1
2012	11	6	4,8	2,2
2013	17	9	0,9	1,4
2014	19	14	6,1	0,8
2015	5	3	-0,5	-0,2
2016	13	6	2,7	-0,2
2017	14	6	0,4	-0,4
2018	-6	-2	0,7	-0,5
2019	29	17	1,6	-0,1
2020	4	1	1,5	0,4
2021	23	14	-1,2	0,0
2022	-10	-7	-8,6	-0,5
2023	11	10	6,0	4,1

Källa: Morningstar fondindex

Aktiefonder: Blandad utveckling på världens börser under året

Olika aktiefondkategorier uppvisade en påtagligt varierande värdeutveckling under det senaste året. Sverigefonder noterade en genomsnittlig värdeökning på omkring 14 procent. Globalfonder steg med i genomsnitt 15 procent och USA-fonder ökade i värde med genomsnittligen drygt 19 procent, beräknat i SEK. Asienfonder å andra sidan noterade under 2023 en genomsnittlig värdeminskning på 4 procent, i första hand som en följd av att Kinafonder genomsnittligen minskade i värde med 20 procent under det senaste året. En mycket stark aktiemarknadsutveckling uppvisades dock på andra tillväxtmarknader. Såväl Latinamerikafonder som Indienfonder noterade markanta värdeökningar under 2023.

Genomsnittlig avkastning för olika aktiefonder (beräknat i SEK), %									
	Sverige	Norden	Europa	Global	USA	Tillväxt- marknader	Asien	Latin- amerika	Östeuropa
2010	25	18	0	4	7	12	12	11	13
2011	-16	-22	-13	-9	-1	-22	-19	-20	-29
2012	15	17	16	9	6	14	15	6	17
2013	27	26	26	22	33	1	3	-15	-1
2014	16	15	12	23	32	14	28	4	-13
2015	13	17	12	7	7	-3	2	-23	-1
2016	9	9	4	11	17	17	11	33	34
2017	10	12	16	12	9	20	24	12	10
2018	-5	-7	-10	-3	1	-7	-8	1	-9
2019	34	27	29	30	33	26	24	24	36
2020	19	14	-2	3	5	2	8	-23	-15
2021	35	28	26	29	37	10	10	-4	22
2022	-25	-13	-10	-9	-10	-7	-7	20	-19
2023	14	9	14	15	19	0	-4	26	29

Källa: Morningstar fondindex

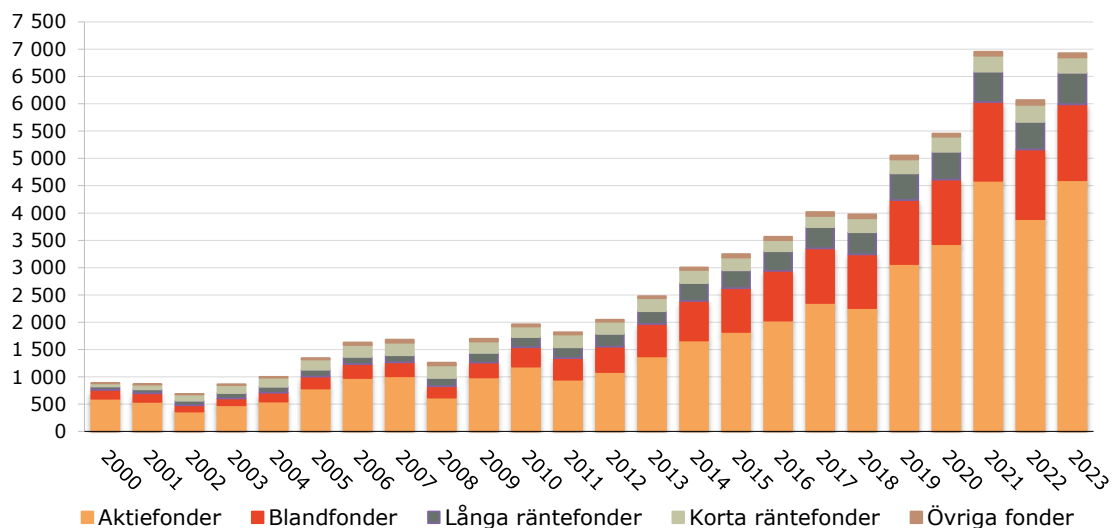
Kraftig ökning av fondförmögenheten under 2023

Den samlade fondförmögenheten i Sverige ökade under 2023 med 862 miljarder kronor och uppgick vid utgången av året till 6 929 miljarder. Förmögenhetsökningen bestod till 97 miljarder (ca 11 procent) av nysparande under året och till 765 miljarder (ca 89 procent) av positiv värdeutveckling.

Av den totala fondförmögenheten var, vid årsskiftet, 4 603 miljarder (motsvarande 66 procent) placerat i aktiefonder.

Fondförmögenhet, mdkr	
	December 2023-12-31
Aktiefonder	4 603
Blandfonder	1 385
Långa räntefonder	577
Korta räntefonder	285
Hedgefonder	32
Övriga fonder	46
Summa	6 929

Fondförmögenhetens utveckling i Sverige under perioden 2000–2023, mdkr

Mer statistik samt historiska data finns i de bifogade Excel-filerna och på www.fondbolagen.se.

För kommentarer kontakta:

Philip Scholtzé, sparekonom Fondbolagens förening
070-846 43 49 / philip.scholtze@fondbolagen.se

Vid frågor om statistiken kontakta:

Fredrik Pettersson, chefsanalytiker Fondbolagens förening
08-506 988 03 / 0733-12 55 77 / fredrik.pettersson@fondbolagen.se

Fredrik Hård, ekonom Fondbolagens förening
08-506 988 08 / 070-333 43 39 / fredrik.hard@fondbolagen.se

Föreningens medlemmar

Aktie-Ansvar, Alfred Berg Kapitalförvaltning, AMF Fonder, Avanza Fonder, Carnegie Fonder, Cicero Fonder, Cliens Kapitalförvaltning, C WorldWide, Didner & Gerge Fonder, East Capital Group, Enter Fonder, Excalibur Asset Management, FCG Fonder, Fidelity International, First Sentier Investors, Franklin Templeton Investments, Handelsbanken Fonder, HealthInvest Partners, Holberg Fonder, HSBC Global Asset Management, Indecap, ISEC Services, J.P. Morgan Asset Management, Lannebo Fonder, Lysa Fonder, Länsförsäkringar Fondförvaltning, Movestic Fonder, Nordea Fonder, Nordnet Fonder, ODIN Fonder, Ruth Asset Management, SEB Investment Management, Sensor Fonder, Simplicity, Skandia Fonder, Spiltan Fonder, Storebrand Asset Management, Storebrand Fonder, Strand Kapitalförvaltning, Swedbank Robur, Söderberg & Partners Asset Management, Tellus Fonder, TIN Fonder, Tundra Fonder, Wahlstedt & Partners, Ålandsbanken Fondbolag, Öhman Fonder.

Associerade medlemmar

Apriori Advokatbyrå, Bloomberg LP, Citi, Deloitte, efa, EY, FundRock Management Company, Gernandt & Danielsson Advokatbyrå, Harvest Advokatbyrå, MFEX, Morningstar Sweden, Northern Trust Service SE, PwC Sverige, Vinge, Wesslau Söderqvist Advokatbyrå.